

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
ÁLLAM-ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR

BESZÁMOLÓ A
2012/13-AS TANÉVBEN
ELÉRT
TUDOMÁNYOS, SZAKMAI ÉS TEHETSÉGGONDOZÁSI
EREDMÉNYEKRŐL
Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék – Civilisztikai tudományok Kutatóműhelye
2012/13. II. félév

I. Tudományos Diákkör

Terv 1. A Tudományos Diákkör elsődleges feladata e félév során az Országos Tudományos Diákköri Konferenciára való felkészülés. Ennek jegyében március hó folyamán (március 13.) az Infokommunikációs Jogi Tanszékkel és a Kereskedelmi Jogi Tanszékkel összevont TDK megtartására kerül sor, amelyen a tanszékek profiljába tartozó hallgatók bemutatják a versenyen induló munkáikat, illetve konzultációt kínálunk azon hallgatók számára, akik opponensként vesznek részt a versenyen.

Megvalósulás: *A tudományos diákkör megtartotta rendezvényét, a PJRJT részéről egy hallgató adta elő a dolgozatát (Belcsák Péter). Ezt a rendezvényt a PJRJT közösen szervezte más tanszékekkel. Ilyen módon a hallgatók két rendezvény alkalmával készülhettek előzetesen a versenyre, mivel az előző félév folyamán a dolgozatok kiválasztása is hasonló rendezvény keretében zajlott.*

Külön említendő, hogy egyik oktatónk, Dr. Fábrián Ferenc az OTDK egyik szekciójában zsűrielnökként, egyik demonstrátorunk, Schubauer Petra pedig opponensként vett részt.

Terv 2. A Tudományos Diákkör igyekszik a PJRJT feladatkörébe tartozó valamennyi főbb témakört olyan módon bemutatni, hogy az ezeken a területeken megjelenő főbb aktuális kérdésekről a hallgatók ilyen keretben is értesüljenek. Ennek a célnak a megvalósulását jelenti az áprilisban megrendezésre kerülő két TDK-ülés, a következő területeken:

- agrárjogi aktualitások (felelős: Dr. Fehér Lóránt)

Megvalósulás: *A TDK vendégelőadók részvételével valósult meg, előadtak Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes, Dr. Fehér Lóránt és Dr. Téglásiné dr. Kovács Júlia, az előadások az élelmiszerbiztonság fő kérdéseit járták körbe.*

- római jog (felelős: Dr. Nótári Tamás)

Megvalósulás: *A TDK Dr. Nótári Tamás és az egyik demonstrátor, Tímár Balázs előadásával valósult meg, május 6-án került rá sor.*

Terv 3. A TDK e félévi utolsó programja figyelmet szentel a terület legfontosabb újdonságának, az új Ptk-nak. Az aktív hallgatók érdeklődésére tekintettel e félév során a témakör az új Ptk. családjogi könyve lesz. A meghívni tervezett vendég: Dr. Szeibert Orsolya.

Megvalósulás: *A rendezvény az őszi TDK-programba került áthelyezésre.*

II. Kutatóműhely

A Polgári Jogi Kutatóműhely e félévben két célt tűzött ki maga elé:

Terv 1. Az előző félév során lezajlott új Ptk. konferencia utókötetének megjelenését, ehhez egy könyvbemutató szervezését (várható időpont: 2013. március vége – április eleje).

Megvalósulás: *A konferenciakötet megjelent, bemutatására az alább említett konferencia keretében került sor. A kötet szétküldésre került a magyar jogi karok társtanszékei számára, illetve a kari könyvtárakba.*

Terv 2. Egy, az új Ptk. szociális aspektusait vizsgáló, szakmai szimpózium szervezését szűkebb szakértői kör számára, bevonva a partnertanszékeket, illetve a partneregyetemek szakértőit is, és megnyitva a részvétel lehetőségét az érdeklődő hallgatók számára. A konferencia a Kereskedelmi Jogi Tanszékkal közös szervezésben kerül megrendezésre (várható időpont: 2013. április vége – május első fele).

Megvalósulás: *A konferencia 2013. május 15-én megrendezésre került, az előadásokból utókötet megjelenését tervezzük, ennek szerkesztési munkáira a demonstrátorok, illetve más hallgatók bevonásával várhatóan augusztusban kerül sor.*

III. Kutatási program

Az oktatók bejelentett kutatási programja a következő volt:

Dr. Boóc Ádám egyetemi docens, Ph.D.

Terv: A 2012/13-as tanév II. félévében az elfogadott új Ptk társasági jogi részének kommentárja (közkereseti társaságra és a betéti társaságra vonatkozó részek). Várható megjelenés: HVG – Orac kiadó gondozásában vélhetőleg 2013 áprilisa

Közreműködés a Willem c. Vis Moot nemzetközi perbeszédverseny kari csapatának felkészítő tanáraként mint coach, és részvétel a kari csapattal a bécsi szóbeli fordulón.

2013 február hó végén a University of Reykjavik vendégelőadójaként Reykjavikban nemzetközi kereskedelmi választottbíróági jog oktatása

A nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodással összefüggő kutatások folytatása, elsősorban a közrend és a választottbíráskodás területén

Publikációk az új Ptk és a régi Ptk egyes kérdéseinek összehasonlítása témakörében

Megvalósulás:

- *Észrevételek Magyarország új Polgári Törvénykönyvéhez – a gyakorló ügyvéd szemszögéből* <http://ptk2013.hu/szakcikkek/booc-adam-eszrevetelek-magyarorszag-uj-polgari-torvenykonyvehez-a-gyakorlo-ugyved-szemszogebol/1739>
- *Észrevételek az Új Polgári Törvénykönyvnek a tulajdonjog fenntartásra vonatkozó szabályaihoz* http://www.mta-ius.hu/iranytu/10_booc_adam.pdf
- *Sándor I.: Előadásvázlatok a személyek jogából. Recenzió.* http://www.mta-ius.hu/iranytu/10_konyvszemle.pdf
- *Észrevételek a gazdasági társaságok szabályozásához az új Polgári Törvénykönyvben* <http://ptk2013.hu/szakcikkek/booc-adam-eszrevetelek-a-gazdasagi-tarsasagok-szabalyozasahoz-az-uj-polgari-torvenykonyvben/1838>
- *Észrevételek Magyarország új Polgári Törvénykönyvéhez – a gyakorló ügyvéd szemszögéből.* Tájékoztató Füzetek az MKIK Jogi Szekciójában elhangzott szakmai előadások alapján. 247. (szerk.: SZAKÁL R.) Budapest, 2013. 159 – 166.o.
- *Észrevételek a gazdasági társaságok szabályozásához az új Polgári Törvénykönyvben.* In: *Acta Caroliensis Conventorum Scientiarum Iuridico-Politicarum VI. Egy új korszak hajnalán. Konferencia-kötet az új Polgári Törvénykönyv tiszteletére.* (szerk.: GRAD – GYENGE A.) Budapest, 2013. 102 – 108. o.
- *Polgári jog.* (társszerzőként Grad – Gyenge Anikóval.) In: *Jogi Alapismeretek bölcsészeknek és társadalomtudósoknak.* (szerk.: SZTÁRAYNÉ KÉZDY É.) Budapest, 2013 177 – 193. o.

Előkészületben:

- A Polgári Törvénykönyv kommentárja – HVG Orac Kiadó – a kkt-ról és a bt-ről szóló rész megírása (várható megjelenés: 2013 nyár);
- Tanulmány a Gazdaság és Jog c. folyóirat részére (várható megjelenés: 2013 nyár);
- Tanulmány a Jogtudományi Közlöny részére
- Tanulmány a Szociális elemek az új Ptk-ban című konferencián megtartott előadás alapján

Külföldi oktatási tevékenység

- 2013, február: az Erasmus oktatói mobilitás keretében vendégelőadások tartása a University of Reykjavik Jogi Karán *international commercial arbitration* tárgykörben

Konferenciaszereplés

- Előadás tartása a „Szociális elemek az új Ptk-ban” című konferencián (KRE ÁJK, 2013. május 15.)

Egyéb

- A Károli Jogi Kara csapatának felkészítő tanára (*coach*) az *International Willem C. Vis Moot* nemzetközi perbeszédversenyen (Bécs, 2013 március)

Dr. Fábián Ferenc, egyetemi docens, Ph.D.

Terv: új dologi jogi jegyzet készítése, az új Ptk.-ra tekintettel. Várható megjelenés: Patrocínium, 2013.

Megvalósulás:

Publikációk:

- Az új Ptk. kötelmi jogának néhány változásáról. In: Hagyomány és érték. (szerk.: dr. Antalóczy Péter) KRE Állam- és Jogtudományi Kar, 2013. [334-344.]

Előkészületben:

- Tanulmány a Szociális elemek az új Ptk-ban című konferencián megtartott előadás alapján (A törvényes öröklés szabályainak változásai az új Ptk.-ban)
- Előadásvázlatok a kötelmi jog általános részéből (átdolgozott jegyzet) várható megjelenés 2013.
- Előadásvázlatok az öröklési jog köréből (átdolgozott jegyzet) várható megjelenés 2013.
- Előadásvázlatok a dologi jog köréből (várható megjelenés 2014.)

Konferenciaszereplés:

- Előadás tartása a „Szociális elemek az új Ptk.-ban” című konferencián (KRE ÁJK, 2013. május 15.)

Egyéb:

- Zsűrielnök az OTDK „Polgári jog IV.” szekciójában

Dr. Grad-Gyenge Anikó, egyetemi docens, Ph.D.

Terv: A Bibó István Szakkollégium Civilisztika Műhely vezető tanára, a Bocskai István Szakkollégium oktatója

Bibó István Szakkollégium, Tudomány és szerzői jog című kurzus és kerekasztal szervezője, oktatója (KRE-s diákok részvételével)

BME Média Oktató és Kutató Központ jogi szövegek logikai és számítógépes értelmezése kutatási projekt résztvevője

ERASMUS oktatói mobilitás programban vendégelőadó a Bécsi Egyetem Jogi Karán (az előadások kötetben való megjelentetése)

Könyvírás a Nemzeti Hírközlési és Médiahatóság megbízásából a közös jogkezelés szabályozásáról

Könyvírás az adatbázisok jogi védelméről

Részvétel több egyetemi tehetséggondozási programban, konzulensként, tagként (pl. KRE ÁJK, TÁMOP-4.2.2.B-10/1 Kutatási pályázat: 2 hallgató témavezetője; készülő OTDK dolgozatok konzulense stb.)

Az Infokommunikáció és Jog című szakmai folyóirat szerkesztői munkái

Megvalósulás:

Publikációk

- *Varga Balázs – Pálfi György – Grad-Gyenge Anikó: Final Cut. 2013.*
- *Búcsú a szellemi alkotások jogától? Szerzői jog és iparjogvédelem az új Ptk.-ban.*
<http://ptk2013.hu/szakcikkek/grad-gyenge-aniko-bucusu-a-szellemi-alkotasok-jogától-a-szerzoi-jog-es-az-iparjogvedelmi-oltalmi-formak-polgari-jogi-vedelme-a-magyar-maganjogban/1776>
- *Grad-Gyenge Anikó (szerk.): Acta Caroliensia Conventorum Scientiarum Iuridico-Politicarum VI. Egy új korszak hajnalán. Konferencia-kötet az új Polgári Törvénykönyv tiszteletére.* Budapest, 2013.
- *Polgári jog.* (társszerzőként Boóc Ádámmal.) In: *Jogi Alapismeretek bölcsészeknek és társadalomtudósoknak.* (szerk.: SZTÁRAYNÉ KÉZDY É.) Budapest, 2013 177 – 193. o.
- Kézikönyv a szerzői jog érvényesítéséhez www.szerzoijogikezikonyv.hu

Előkészületben:

- A közös jogkezelés és az audiovizuális média értéklánca könyv (várható megjelenés: 2013. december)
- Adatbázisjog könyv (várható megjelentés: 2014 tavasz)
- Tanulmány Tattay Levente professzor születésnapja tiszteletére a WIPO új szerződése témakörében
- Tanulmány a Szociális elemek az új Ptk-ban című konferencián megtartott előadás alapján

Külföldi oktatási tevékenység:

- 2013, április-május: az Erasmus oktatói mobilitás keretében vendégelőadások tartása a University of Vienna Juridicumában comparative copyright law tárgykörben

Konferenciaszereplés:

- Előadás tartása a „Szociális elemek az új Ptk-ban” című konferencián (KRE ÁJK, 2013. május 15.)

Egyéb:

- A Károli Jogi Kara OTDK csapatában szereplő Belcsák Péter felkészítő tanára
- Speciális kollégium a Tudomány és szerzői jog címmel a Bibó István Szakkollégiumban (KRE-s hallgatók számára is nyitott kurzusként)
- Oktatás a Magyar Igazságügyi Akadémia bíróképző programjában

Dr. Nótári Tamás egyetemi docens, habilitált Ph.D.

Terv:

1. Antik és a középkori államelméletek hatása a modern államelméletekre.

A közép- és hosszútávú kutatás célja az antik és középkori államelméletek modern utóélete, hatása a modern állam- és alkotmányelméletre, alkotmányozásra, alkotmánykonceptiókra. A munka két, szervesen összekapcsolódó részt ölel fel: egyfelől a kutatás homlokterébe állított, a modern alkotmányelmélet szemszögéből is releváns (antik és középkori) forrás feldolgozása – ami a kutatás érdemi elvégzéséhez elengedhetetlenül szükséges, hiszen attól csupán abban az esetben várható hiteles eredmény, ha nem csupán a szakirodalomra, hanem a kritikailag górcső alá vett forrásra támaszkodik –, másfelől annak a modern államelméletekre és alkotmánykonceptiókra gyakorolt hatása.

A középtávú kutatás elsősorban Cicero államelméletére koncentrál, a kiemelkedő antik gondolkodó – nem csupán, és a magyar és a nemzetközi szakirodalomban már kellőképpen feldolgozott De re publica, hanem egyéb elméleti és retorikai műveinek – államelméleti vetületeit vizsgálva, valamint annak utóhatását, modern kori lecsapódását feltárva, kitekintést téve az antik demokrácia-fogalom létrejöttére és utóéletére.

A kutatás tervezett eredménye Cicero állam- és jogfelfogása a Caesar előtt elmondott beszédek tükrében(munkacím) című kismonográfiában nyer összefoglalást.

2. A magyar szerzői jog fejlődése az európai jogfejlődés tükrében.

A kutatás célja a magyar szerzői jog fejlődésének elemző, monografikus bemutatása. A munka két nagyobb részre osztható. Az első rész a magyar szerzői jog kialakulásának és szabályozásának történetét veszi górcső alá a felvilágosodás korától a XX. századig, s ennek során teret szentel az európai fejlődés- és szabályozástörténet bemutatásának is alapot teremtve a hazai és külföldi jogalkotás összevetéséhez. A második rész a szerzői jog egyes intézményeinek fejlődéstörténetét tárja fel törvényeink tükrében. A munka kitekintést ad a hatályos szerzői jog fejlődési tendenciáiról, különös tekintettel a közösségi jog eddigi és várható hatásaira.

A kutatás eredményei a Development of the Hungarian Copyright Law című, a C.H. Beck kiadónál 2013-ban megjelenő, 14 szerzői íves monográfiában öltének testet.

Megvalósulás:

Monográfia:

- Levelek Molnár Ferenchez. Szeged, Lectum, 2013. 100 old.

Tanulmányok:

- Criminal law in Lex Baiuvariorum. Acta Univ. Sapientiae, Legal Studies. 1. 2012/2. 53-78.
- Violation of copyright in the Hungarian regulation of the late 19th and early 20th century. Acta Univ. Sapientiae, Legal Studies. 1. 2012/2. 79-91.
- Staatsdenken und forensische Taktik in Ciceros Ligariana. Fundamina 19. 2013/1. 12-27.
- Az öngyilkosság kérdésköre a római büntetőjogban. In: Filó M. (szerk.): Halálos bűn és szabad akarat. Öngyilkosság a jogtudomány tükrében. Budapest, Medicina, 2013. 99-113.
- A szerzői jog bitorlásához kapcsolódó eljárási szabályok első két szerzői jogi törvényünkben. Jogelméleti Szemle 14. 2013/1. 1-10.

- A római polgárjog kérdése és Cicero beszéde Archias védelmében. Klió 2013/1. 46-49.
- Andrew R. Dyck: Az apagyilkosság tényállása római jogban. Klió 2013/2. 47-53.

Konferencia:

- 2013. március 21-22. Kaunas, University of Applied Sciences: „International Week at Kauno kolegija”: Commorientes – On the problem of simultaneous death in the law of inheritance (társszerző papp T.)
- 2013. március 21-22. Andrassy Universtiät Budapest, „Rechtssysteme im Donauraum: Vernetzung und Transfer”: Rechtstransfer zwischen Bayern und Ungarn im Frühmittelalter
- 2013. május 24. Kolozsvár, Sapientia EMTE, „New Civil Codes in Hungary and Romania”: Law of Persons in the Romanian Civil Code
- 2013. május 31-június 1. International University of Novi Pazar, Department of Law, Subotica „Legal Thought Contribution in Building of Legislation”: The Historical Background of a Legal Maxims

Szerkesztés:

- főszerkesztő: Acta Iuridica Universitatis Sapientiae
- szerkesztőbizottság tagja: Revisă Româno-Maghiară de Științe Juridice – Román-Magyar Jogtudományi Közlöny;
- Pravine Teme–Legal Issues – Časopis Departmana za pravne nauke Univerziteta u Novom Pazaru;
- Belvedere Meridionale – történettudományi folyóirat;
- bírálóbizottság tagja: Debreceni Jogi Műhely;

E pont tekintetében szükséges megjegyezni azt, hogy a leadott kutatási tervek több esetben több félévre szóló terveket tartalmaznak, viszont a nemrég leadott, e félévre vonatkozó beszámolók csak az e félév során megvalósult eredményeket tükrözik. A megfelelés emiatt sem lehet teljes.

Rövid összesített értékelés

A tanszék tudományos programja szinte teljes mértékben megvalósult a félév folyamán, az esetleges elmaradások teljesítése a soron következő félévre került átütemezésre. Ezeket

azonban bőven túlteljesíti azon előzőleg nem vállalt, de teljesített feladatok sora, amelyek a tanszéken illetve a tanszékhez kapcsolhatóan kerültek megvalósításra.

Budapest, 2013. július 22.

Dr. Grad-Gyenge Anikó Ph.D. sk.
tanszékvezető-helyettes, egyetemi docens